

Svar på Jussi Särkeläs och 15 andra ledamöters motion om att trygga påverkansorganens verksamhet

VD/7588/00.02.00.03/2019

Jussi Särkelä och 15 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Enligt 27 § i kommunallagen och Vanda äldreträds verksamhetsregler ska äldreträdet ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för ifrågavarande befolkningsgrupps välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som de behöver.

För att försäkra att lagen efterlevs och för att säkerställa att behoven hos äldre människor förmedlas föreslås för stadens politiska ledning och tjänstemannaledning att

- stadsstyrelsen utser sin representant till äldreträdet och
- äldreträdet bland sina medlemmar kan utse en representant till var och en av nämnderna.

Samma förfarande föreslås gälla samtliga påverkansorgan i staden."

Stadsfullmäktige 23.9.2019 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadskulturens verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Kommuninvånarna och servicetagarna har rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Fullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka (Kommunallagen 410/2015, 22 §). I kommunallagen bestäms särskilt om tre påverkansorgan – äldreträdet, handikapprådet och ungdomsfullmäktige, vilka utgör kanaler för påverkan och hörande för de grupper som de representerar. I Vanda har också delegationen för mångkulturfrågor och Svenska kommittén motsvarande viktiga roll. Påverkansorganen ska ha en faktisk möjlighet att påverka planeringen, beredningen och uppföljningen av verksamheten inom kommunens olika verksamhetsområden, även om påverkansorganen inte har officiell beslutanderätt.

Varje påverkansorgan har hörts vid beredningen av detta svar. Nedan presenteras varje påverkansorgans synpunkter på fullmäktigemotionen.

Enligt 26 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen inrätta ett **ungdomsfullmäktige** eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka samt sörja för ungdomsfullmäktiges eller påverkansgruppens verksamhetsförutsättningar. I nuläget har ungdomsfullmäktige representanter i alla nämnder med undantag av revisionsnämnden och centralvalnämnden. Ungdomsfullmäktiges representant har yttrande- och närvarorätt också vid stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens sammanträden. Utöver detta utser varje fullmäktigegrupp ledamöter för barn och unga, vilka alltid får inbjudan till ungdomsfullmäktiges sammanträden.

Ungdomsfullmäktige upplever att de nuvarande strukturerna är tillräckliga för informationsutbytet mellan ungdomsfullmäktige, organen och de förtroendevalda och att det inte är nödvändigt att utse en representant för stadsstyrelsen som ska delta i ungdomsfullmäktiges sammanträden.

Kommunen kan enligt lagen i samarbete med lokala arbetsmarknads-, företags- och medborgarorganisationer tillsätta en delegation på lokal nivå för att utveckla planering och verkställande av integrationen samt främja etniska relationer. I Vanda är **delegationen för mångkulturfrågor** ett sådant samarbetsorgan. Delegationen för mångkulturfrågor understöder fullmäktigemotionens förslag, enligt vilket stadsstyrelsen utser sin representant till påverkansorganen. En representant för stadsstyrelsen som utses till delegationen utgör en direkt länk till stadsstyrelsen under förutsättning att representanten närvarar vid sammanträdena och rapporterar om dem till stadsstyrelsen.

Delegationen för mångkulturfrågor kan komma med förslag och ställningstaganden till stadsstyrelsen. Det finns inget etablerat och tydligt förfaringsätt för behandlingen av förslag och ställningstaganden, men att ha stadsstyrelsens representant i delegationen skulle vara ett steg i rätt riktning och skulle skapa bättre förutsättningar för en lyckad integration, vilket är ett strategiskt mål för staden. Delegationen för mångkulturfrågor anser att det inte är nödvändigt att utse en egen representant till nämnderna. Delegationen har en annan typ av verksamhet än nämnderna.

Enligt 27 § i kommunallagen och den s.k. äldre servicelagen (Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre) samt Vanda **äldreråds** verksamhetsregler ska äldrerådet ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för ifrågavarande befolkningsgrupps välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som de behöver. Äldrerådet anser att det är nödvändigt att de åtgärder som föreslås i motionen – stadsstyrelsen utser sin representant till äldrerådet och äldrerådet har rätt att bland sina medlemmar utse en representant till var och en av nämnderna – vidtas med det snaraste för att försäkra sig om att lagen efterlevs. Enligt äldrerådets uppfattning medför genomförandet av de åtgärder som föreslås i motionen inte orimliga ekonomiska kostnader för äldrerådet och andra påverkansorgan i staden.

Enligt 28 § i kommunallagen och den s.k. handikappservicelagen (Lag om service och stöd på grund av handikapp) samt Vanda **handikappråds** verksamhetsregler ska handikapprådet ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för ifrågavarande befolkningsgrupps välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som de behöver. Handikapprådet anser att denna lagstadgade och viktiga verksamhet skulle främjas av att ha en representant utsedd av stadsstyrelsen i handikapprådet och av rådets rätt att utse en egen representant till nämnderna.

Svenska kommittén är tillsatt av stadsstyrelsen för att övervaka stadens verksamhet och tjänster och främja de svenskspråkiga invånarnas välmående, men övervakningen måste också kommuniceras på ett effektivt sätt för att Svenska kommittén fullgott ska kunna fylla sin funktion som påverkarorgan. I likhet med de andra påverkarorganen önskar Svenska kommittén att i fortsättningen inom sig få utse en representant i varje nämnd. För Svenska kommitténs del gäller det specifikt nämnder som inte har en svenskspråkig/svensktalande representant, i nuläget yrkar vi i synnerhet på att få en representant till social- och hälsovårdsnämnden. Vi yrkar också på att stadsstyrelsen ska ha en representant i Svenska kommittén i fortsättningen för att säkerställa en stark och effektiv dialog.

Översättning till finska

Kaupunginhallitus on asettanut **Svenska kommitténin** kaupungin ruotsinkielisen toiminnan valvomiseksi ja ruotsinkielisten asukkaiden hyvinvoinnin ja palveluiden saamisen varmistamiseksi. Jotta Svenska kommittén pystyisi suorittamaan tehtävänsä vaikuttamistoimielimenä mahdollisimman hyvin, olisi erittäin tärkeää, että vuorovaikutus Svenska kommitténin ja toimialojen välillä toimisi sujuvasti ja tehokkaasti. Svenska kommittén esittää, että he saisivat jatkossa nimetä keskuudestaan yhden edustajan kuhunkin lautakuntaan. Tällä hetkellä on erityisen tärkeää, että Svenska kommittén saisi edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan, jossa edustajaa ei ole ollut. Svenska kommittén esittää myös, että kaupunginhallitus nimeää edustajansa Svenska kommitténiin vahvan ja tehokkaan dialogin varmistamiseksi.

Sammandrag och slutsatser

Utifrån fullmäktigemotionen föreslår delegationen för mångkulturfrågor, äldrerådet, handikapprådet och Svenska Kommittén att stadsstyrelsen utser en representant till påverkansorganen. Vidare föreslår äldrerådet och handikapprådet att en representant för påverkansorganen utses från äldrerådet och handikapprådet till var och en av stadens nämnder. Svenska kommittén vill utse en representant till de nämnder som inte har en svenskspråkig/svensktalande representant, i nuläget främst till social- och hälsovårdsnämnden. Delegationen för mångkulturfrågor anser att det inte är nödvändigt att utse en representant från sitt påverkansorgan till nämnderna. Ungdomsfullmäktige föreslår inte åtgärder utgående från motionen.

Det kommunala beslutsfattandet i nämnderna, stadsfullmäktige och stadsstyrelsen utförs i första hand av representanter som valts i val. Ledamöterna i äldrerådet, handikapprådet och delegationen för mångkulturfrågor och Svenska kommittén har möjlighet att ställa upp som kandidater i val och på så sätt främja sitt påverkansorgans frågor i ett kommunalt beslutande organ. I Vanda finns redan representanter för påverkansorganen i nämnderna, stadsfullmäktige och stadsstyrelsen. Smidigheten i påverkansorganens verksamhet kan äventyras om organen utöver de ordinarie ledamöterna har många representanter från olika enskilda grupper som inte har valts i val. Dessutom ska det beaktas att var och en av nämnderna själva beslutar om personernas närvaro- och yttranderätt vid organens sammanträden.

Ungdomsfullmäktige utgör ett undantag bland påverkansorganen eftersom ungdomarna inte är röstberättigade och därför inte kan ställa upp som kandidater i val innan de fyllt 18 år. Det är därför på ett annat sätt motiverat att föra fram ungdomarnas röst då man jämför med de andra påverkansorganen och deras representanter.

Att stärka påverkansorganens röst i det politiska beslutsfattandet är ändå ett välmotiverat önskemål och kunde främjas genom att utse stadsstyrelsens representant till samtliga påverkansorgan på det sätt som föreslås i fullmäktigemotionen, med undantag av ungdomsfullmäktige som inte ansåg det vara nödvändigt.

Stadsstyrelsens rätt att utse sin representant till varje påverkansorgan förutsätter att förvaltningsstadgan ändras. Ärendet förs till beredning när det görs ändringar i förvaltningsstadgan nästa gång. *Ändringen som görs i förvaltningsstadgan innebär att stadsstyrelsen kan utse sin representant till påverkansorganen under valperioden 2021–2024.*

Stadsstyrelsen 5.10.2020 § 12

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadskulturens verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Jussi Särkelä och 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget som framlagts av Stadskulturens verksamhetsområde, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt lägga till följande mening i slutet av sitt svar:

Ändringen som görs i förvaltningsstadgan innebär att stadsstyrelsen kan utse sin representant till påverkansorganen under valperioden 2021–2024.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att

- a) ge Jussi Särkelä och de 15 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Stadsfullmäktige 19.10.2020 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga: Jussi Särkeläs och 15 andra ledamöters undertecknade motion om att trygga påverkansorganens verksamhet

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Ritva Nyberg, utvecklingschef 040 062 9536, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi